

Justisdepartementets
Lovavdelingen
Postboks 8005 Dep.
0030 Oslo

JUSTISDEPARTEMENTET	
02 SEPT 2008	
SAKSNR.:	200803489
AVD/KONT/BEH:	LOV/ES/KES
DOK.NR. 45	ARKIVKODE:

Oslo, den 1. september 2008

Deres ref. 200803489 ES KES

Høringsuttalelse - bestemmelser om ærekrenkelser i straffeloven 2005

Norges Lokalradioforbund (NLR) viser til justisdepartementets høringsbrev av 30. mai 2008, vedlagt høringsnotat og forslag til nye regler om ærekrenkelser.

Høringsfristen var opprinnelig 20. august, men er senere blitt utsatt til 1. september d.å.

1. Innledning

NLR består av i alt [170] medlemmer fra Nordkapp i nord til Lindesnes i sør. Medlemmene utgjør en relativt fargerik flora og med en betydelig spennvidde både hva angår driftsformål, innhold og målgruppe. Forbundet favner både de kommersielle storbyradioene og små nisjestasjoner med mer ideelle formål. Vi vil i det følgende avgi en kort høringsuttalelse som berører enkelte sider ved det aktuelle temaet. Samtlige enkeltheter i høringsnotatet vil således ikke kommenteres.

2. Generelt - forholdet mellom personvern og ytringsfrihet

NLR er positiv til at departementet har igangsatt et arbeid for å revidere de eksisterende bestemmelser om ærekrenkelser m.v. Etter forbundets oppfatning er det behov for en slik revisjon - både på bakgrunn av det eksisterende regleverkets kompliserte utforming og på bakgrunn av at dagens lovtekst ikke synes å være i overensstemmelse med rettsutviklingen på området, slik den er fastlagt i avgjørelser fra Den europeiske menneskerettighetsdomstolen (EMD) og senere av norske domstoler.

Når dette er sagt vil NLR bemerke at førsteamanuensis Bjørnar Borviks utredning bærer preg av at hovedformålet med revisjonsarbeidet er bedre ivaretagelse av personvernet. Hensynet til ytringsfriheten er ikke vektlagt i like stor grad. NLR er ikke uenig i at det er viktig å ivareta personvernet, men mener samtidig at personvernens hensynet veier for tungt i utredningen og at dette har gått på bekostning av ytringsfriheten. Det minnes i den anledning om – som påpekt i NRKs høringsuttalelse – at Norge ikke har blitt dømt for brudd på EMKs

artikkel 8 i saker der pressen er frifunnet i nasjonale domstoler, men at det foreligger fire domfellelser mot Norge for brudd på ytringsfriheten (EMK art. 10).

NLR mener derfor, i likhet med flere andre høringsinstanser, at æresvernet må ses i sammenheng med og balanseres mot ytringsfriheten i langt større grad enn det som følger av Borviks utredning, og at den utredningen som nå foreligger ikke gir et godt nok grunnlag for lovendringer.

3. Opprettholdelse av straff for ærekrenkelser

I utredningen til førsteamanuensis Bjørnar Borvik tas det til orde for at ærekrenkelser fremdeles bør omfattes av straffelovens bestemmelser. NLR er prinsipielt mot at ærekrenkelser skal kunne sanksjoneres med straff. Dette er flere grunner til dette.

For det første er det slik at påtalemyndigheten i stor utstrekning henlegger anmeldelser knyttet til ærekrenkelser. Straff for ærekrenkelser anvendes derfor svært sjelden i praksis.

Videre er det slik at saker av denne typen gjerne oppfattes som en tvist mellom private parter der inngripen fra politi- og påtalemyndighet føles svært lite naturlig.

Endelig fremstår straff for ærekrenkelser, særlig i form av fengselsstraff, som problematisk i forhold til den proporsjonalitetsvurdering som skal foretas etter EMK artikkel 10 (2). På bakgrunn av praksis fra EMD må det antas at straffesanksjonering som hovedregel vil kunne anses som en disproportjonal sanksjon.

Det vises også til den økende tendens i andre europeiske land til å ta bestemmelser om ærekrenkelser ut av straffelovgivningen og over til det sivilrettslige området. Denne tendensen er i overensstemmelse med oppfordringer fra for eksempel Europarådet. På denne bakgrunn fremstår det som lite fremtidsorientert at vi i Norge opprettholder straff som sanksjonsmåte.

--- oOo ---

Vi viser for øvrig til uttalelsene fra NRK, Redaktørforeningen, Presseforbundet og NJ og slutter oss i stor utstrekning til det som der er sagt om lovforslaget.

Norsk Lokalradioforbund

Erik Fagernæs (s)
Daglig leder.